

Aan de gemeenteraad

Datum : 17 maart 2026
Zaaknummer : 4987593
Contactpersoon : Maarten van 't Hoog
Telefoonnummer : 06-31114848

Onderwerp: Arnhemse Aanpak Energiearmoede: stand van zaken maart 2026

Geachte voorzitter en leden,

Wij stellen u voor kennis te nemen van de stand van zaken van de Arnhemse Aanpak Energiearmoede en geven u een doorkijk naar de komende jaren.

Inleiding

De aanpak van energiearmoede blijft urgent. De energietransitie mag niet leiden tot meer energiearmoede, maar moet juist een middel zijn om energiearmoede te bestrijden. Dat heeft u vastgesteld in 'New Energy made in Arnhem 2020-2030' (NemiaA) en in het Koersdocument 'Energie voor Arnhem'. Op 10 februari 2021 heeft u als uitwerking van NemiA de Arnhemse Aanpak Energiearmoede (AAEA) vastgesteld. In deze brief delen wij de resultaten van de afgelopen jaren en de plannen voor komende jaren. Ten slotte gaan we in op hoe het verminderen van energiearmoede impact heeft op de gezondheid van huishoudens. In de bijlage van deze raadsbrief leest u persoonlijke ervaringen van Arnhemmers met deze aanpak.

De aanpak energiearmoede blijft urgent

Ongeveer 8.700 Arnhemse huishoudens (10,2%) ervaren energiearmoede. Dat blijkt uit de laatste analyse van TNO over 2024. Dat is een stijging ten opzichte van 2022 en 2023. Deze groep gaat de komende jaren waarschijnlijk groeien. We verwachten namelijk dat de energierekening gaat stijgen. De vaste kosten, zoals het vastrecht, gaan stijgen. Daarnaast zijn door geopolitieke ontwikkelingen (bijvoorbeeld de oorlog in Iran), de energieprijzen een stuk onzekerder, met mogelijk een prijsstijging tot gevolg. We leggen in de nieuwe raadsperiode de keuze voor hoe we hiermee om willen gaan.

Stand van zaken van de Arnhemse Aanpak Energiearmoede

In de raadsbrief van [10 december 2024](#) beschreven we hoe impact maakten bij huishoudens achter de voordeur én in de wijk. Met onze aanpak hebben we sinds 2021 al veel huishoudens bereikt:

- 6.000 huishoudens door een energiecoach met ondersteuning, advies en kleine energiebesparende maatregelen;
- 3.300 huishoudens door een buurtklusser met middelgrote energiebesparende maatregelen;
- 1.300 huishoudens vervingen hun energieslurpende witgoedapparaat voor een energiezuinige.

Tegelijk bouwen we aan een beweging rondom energie besparen en bestaanszekerheid in onze focuswijken. Zo zetten we de gemeenschap in wijken in om de mensen te bereiken die het meest gebaat

Datum: 17 maart 2026
Zaaknummer: 4987593
Pagina: 2

zijn bij onze ondersteuning. Het afgelopen jaar hebben we dat bijvoorbeeld gedaan met sleutelfigurenbijeenkomsten. Hier brachten we bewoners en organisatie in een wijk bij elkaar rondom het thema energiearmoede. Deze bijeenkomsten leiden tot nieuwe initiatieven en samenwerkingen die we van tevoren niet hadden kunnen bedenken. We hebben een wijkaanpak in Malburgen, Presikhaaf, Spijkerkwartier/Arnhemse Broek, Klarendal/St. Marten en de Geitenkamp. Via het Europese project SCEPA hebben we daar Vredenburg/Kronenburg, Lombok, Elderveld en De Laar aan toegevoegd.

Met de ondersteuning achter de voordeur (energiecoach en/of buurtklusser) hebben we ongeveer 7.500 unieke huishoudens geholpen. Via de wijkactiviteiten rondom het thema energie we ongeveer 8.250 bewoners bereikt. Elk jaar krijgen zo'n 1.700 jongeren in het voortgezet onderwijs les over energiebesparing, en maken we 500 basisschoolkinderen tijdens wijkactiviteiten en via gastlessen op school vertrouwd met dit thema. Zo maken we energiebewust gedrag de standaard voor de volgende generatie. Dit draagt bij aan het voorkomen van energiearmoede.

Vanaf de start van de aanpak in 2021 tot en met 2025 is er €10,35 miljoen geïnvesteerd in de AAEA. Hiervan kwam €7,3 miljoen rechtstreeks vanuit het Rijk (via de SPUK-gelden) en nog eens €2 miljoen vanuit het Rijk via Arnhem-Oost. U heeft als raad eerder €1,35 miljoen ter beschikking gesteld: €1 miljoen bij het vaststellen van de aanpak, €100.000,- via het amendement [21A55](#) en €250.000,- via de motie [22M138](#). Hiervan is €355.000 nog niet besteed.

Extra middelen vanuit het Rijk

Vanuit het Rijk ontvangen we via het gemeentefonds nog een extra eenmalige uitkering van €450.000,- voor de aanpak van energiearmoede. Deze is gekoppeld aan het Tijdelijk Noodfonds Energie (TNE), dat in het voorjaar van 2025 open was gesteld. Hier hebben huishoudens kunnen aangeven of ze openstonden voor hulp van hun gemeente bij het verlagen van hun energierekening. De middelen van het Rijk zijn bedoeld voor het versterken van het aanbod wat er is: van energiecoaches en buurtklussers tot inkomensondersteuning. In Arnhem ging dat om 1.800 huishoudens. Het bleek dat ongeveer 1.100 van deze huishoudens nog geen ondersteuning hadden gehad vanuit de energiecoach of buurtklusser. We zetten €400.000 van deze Rijksmiddelen in voor het structureel verlagen van de energierekening via de AAEA. Daarnaast brengen we de inkomensregelingen van de gemeente extra onder de aandacht. We reserveren €50.000 voor de extra aanvragen die dit mogelijk oplevert.

Uitvoering in de komende jaren

De komende jaren willen we minimaal het volgend aantal huishoudens ondersteunen:

	2026	2027	2028	2029
Energiecoach	900	600	450	450
BuurtKlusBedrijf	700 (+500 ¹)	400	300	300
Witgoed	300	200	150	150

¹ Het BuurtKlusBedrijf heeft nog middelen van 2025 over om 500 extra huishoudens te ondersteunen.

Datum: 17 maart 2026
Zaaknummer: 4987593
Pagina: 3

Daarnaast blijven we doorbouwen aan een stevig netwerk in de focuswijken. We zorgen dat in elke wijk in Arnhem-Oost:

- Een inloopspreekuur wordt georganiseerd of dat er bij een spreekuur van een andere organisatie wordt aangehaakt (bijvoorbeeld een spreekuur van Goed Geregeld Arnhem);
- De lijntjes met de partners in de wijk kort zijn, zodat huishoudens van en naar deze partners worden doorverwezen;
- Vrijwillige ambassadeurs worden begeleid;
- We goed zichtbaar en benaderbaar zijn door middel van communicatie en wervingsactiviteiten.

We blijven ook inzetten op onderwijs op basisscholen, buitenschoolse programma's en voor jongvolwassenen.

Om dit te realiseren investeren we in 2026 is het budget €1,9 miljoen, in 2027 is dat €1,15 miljoen en vanaf 2028 €850.000,-. Deze middelen komen uit verschillende bronnen. Bij de Perspectiefnota 2026-2029 zijn incidentele middelen voor 2026 en 2027 uit eigen middelen vrijgemaakt. Bij de Begroting 2026-2029 heeft de raad structurele middelen vanaf 2028 beschikbaar gesteld. Daarnaast hebben we, zoals eerder genoemd: een resterend budget uit 2025, de extra Rijksmiddelen voor het Tijdelijke Noodfonds Energie en de Europese SCEPA-middelen. Verder ontvangen we een subsidie vanuit de Provincie voor BuurtKlusBedrijven.

Versterken van de sociale impact op gezondheid

In de raadsbrief van [10 december 2024](#) staat beschreven hoe we meer impact maken bij de huishoudens. En hoe we bouwen aan een beweging rondom energie besparen en bestaanszekerheid. Hier voegen we nu ook het thema gezondheid aan toe.

Bewoners kunnen namelijk verschillende gezondheidsklachten ontwikkelen door het wonen in een slechte woning. Verschillende Europese onderzoeken, waaronder die van TNO, laten zien dat bewoners die wonen in een woning met (extreme) kou, hitte, vocht, tocht en schimmel te maken hebben met fysieke en mentale gezondheidsproblemen. Bewoners in energiearmoede hebben vaker ademhalingsklachten, astma, artrose en hart- en vaatziekten. Niet alleen volwassenen, maar ook kinderen krijgen te maken met verschillende klachten zoals luchtwegaandoeningen, griepklachten en ondergewicht en vroeggeboorte (bij baby's). Op latere leeftijd zien we dat er vaker leerachterstanden ontstaan en dat deze kinderen in een sociaal isolement terecht komen. Hierdoor ontwikkelen deze kinderen zich minder kansrijk en de gezondheidsachterstand kan daardoor toenemen. We zien daarom voldoende mogelijkheden om de eerste- en tweedelijnsgezondheidszorg bij deze ontwikkeling te betrekken. We zoeken daarbij naar logische verbindingen via het onderstaande TNO-onderzoek en bij Kansrijke Start. Daarnaast doen mee aan de verkenning van een City Deal rondom dit thema. Met het meer benutten van de impact van onze AAEA op de gezondheid en welzijn van onze meest kwetsbare huishoudens gaan we bijdragen aan de opgave vanuit de 'Transitie Sociaal Domein' om huishoudens met multiproblematiek effectiever te ondersteunen.

TNO-onderzoek 'Van zorg naar Verduurzaming: Verduurzaming op Recept'

Datum: 17 maart 2026
Zaaknummer: 4987593
Pagina: 4

TNO heeft aangetoond dat investeren in energiehulp en verduurzaming ertoe leidt dat zorgkosten en medicatiegebruik significant verminderd. Met een aantal gemeenten uit het Nationaal Programma Leefbaarheid en Veiligheid, waaronder Arnhem, werkt TNO samen aan een innovatieve methode 'verduurzaming op recept'. Het doel is dat professionals uit de eerstelijnsgezondheidszorg (huisartsen en partners uit de geboortezorg) bewoners (volwassenen, zwangeren, kinderen) kunnen doorverwijzen naar energiehulp. In Arnhem zetten we een pilot op, waarbij we 'verduurzaming op recept' onder 10 huishoudens gaan uitproberen. We proberen de effecten op de leefsituatie van huishoudens te monitoren. Bijvoorbeeld minder consulten, minder medicatie en minder stress.

Kansrijke start

De eerste 1000 dagen (-9 maanden tot 2 jaar) zijn cruciaal voor een gezonde ontwikkeling van een kind. Hierop richt de structurele landelijke netwerkaanpak 'Kansrijke start' zich. In Arnhem is een coalitie van netwerkpartners die samenwerken aan de gezondheid van het kind en de kwetsbare situatie van ouders. In 2026 richten we ons onder andere op het bieden van passende ondersteuning aan ouders, zodat zij een veilige en gezonde leefomgeving voor henzelf en hun (ongeboren) kind kunnen realiseren. Zowel vóór, tijdens als na de zwangerschap. Daarbij is er nadrukkelijk aandacht voor de leef- en woonomgeving van gezinnen, zoals energiearmoede, hittestress en de bestaanszekerheid van ouders. Professionals worden toegerust om bij het in kaart brengen van de hulpvraag een brede uitvraag te doen op alle leefgebieden en ouders waar nodig handelingsperspectief te bieden. Het doel hiervan is om het bewustzijn te vergroten over gezond zwanger worden en blijven, en ouders te ondersteunen in hun nieuwe rol. Zo kunnen zij hun kind een gezonde en veilige start geven. In de Arnhemse aanpak is dus al aandacht voor het thema energiearmoede. De bovengenoemde TNO-pilot zal ook de koppeling leggen met deze netwerkaanpak.

Verkenning van een nieuwe City Deal: energiearmoede, verduurzaming en gezondheid

We onderzoeken de mogelijkheid om als gemeente aan te sluiten bij een mogelijke nieuwe landelijke City Deal. Deze gaat over energiearmoede en verduurzaming van woningen en de effecten daarvan op de gezondheid en het welzijn van de betreffende huishoudens. De City Deal zou daarbij voortborduren op het bovengenoemde TNO-onderzoek om zodoende meer inzicht te krijgen in het effect van 'verduurzaming op recept' voor enerzijds de inwoner zelf en anderzijds de verlichting van de druk op de zorg. Zodra hierover meer bekend is zullen wij u daar over informeren.

Hoogachtend,
het college van burgemeester en wethouders van Arnhem,
de secretaris, de burgemeester,

P. Sennema

A. Marcouch

Bijlage:

- Bijlage 'Ervaringsverhalen van bewoners Arnhemse Aanpak Energiearmoede'